

NÄYTESIVUT

Lotta Uusitalo – Kaisa Vuorinen

Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tarinakirja

Tässä pdf-tiedostossa on mukana kirjasta seuraavat näytteet:

- Sisällys
- Alkusanat
- Näytesivut

Tutustu kirjaan
verkkokaupassamme

Sisällys

Linnut ydinvahvuuksineen.....	8
Lukijalle.....	10
Ystävällisyys: Paarma vie pyyhkeen.....	12
Itsesäätely: Saunaan vai Saumaan?.....	18
Anteeksiantavuus: Töräytys.....	24
Reiluus: Maksa sitten myöhemmin.....	30
Luovuus: Palkintokoroke.....	36
Rehellisyys: Nukahdus.....	42
Huumorintaju: Monimutaista menoa.....	48
Myötätunto: Verhollinen omenoita.....	54
Ryhmätyötaidot: Pyramidi.....	60
Sinnikkyys: Lennokkiviesti.....	66
Rohkeus: Hyvä Sauma!.....	72
Toiveikkaus: Risukasa.....	78
Arviointikyky: Markiisi.....	84
Näkökulmanottokyky: Eksyksissä.....	90
Kauneuden arvostus: Kampaajalla.....	96
Harkitsevaisuus: Muurahaiset.....	102
Innostus: Uusi mehukioski.....	108
Sosiaalinen älykkyyys: Lakki, jossa lukee Monsunen.....	114

Rakkaus: Humpan kuvat.....	120
Uteliaisuus: Laatikon salaisuus.....	126
Johtajuus: Yhteinen valokuva.....	132
Hengellisyys: Rokkaaja kalliolla.....	138
Vaatimattomuus: Peruukkinäyttely.....	144
Sisukkuus: Matkalla kouluun.....	150
Oppimisen ilo: Harakanvarpaat.....	156
Kiitollisuus: Onnenlasku.....	162

Linnut ydinvahvuuksineen

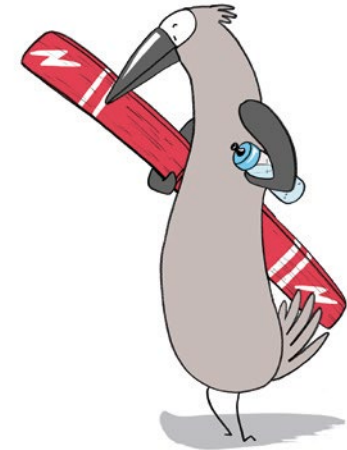
VARIS:
innokkuus, sinnikkyys,
oppimisen ilo

HUMPPATIAINEN:
johtajuus, näkökulmanotto-kyky,
sosiaalinen älykkyys

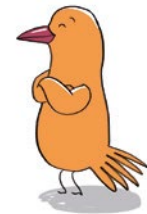
KARMIINI:
huumorintaju, ryhmätyötaidot,
sisukkuus

RÄYHÄ:
ronkeus, uteliaisuus,
arviointikyky

PIKKUNAAKKA:
myönteisyys, ystävällisyys,
toiveikkuus

KORINTTI:
kauneuden arvostus,
itsesääntelykyky, harkitsevuus

Lukijalle

Tervetuloa Vahvuusvariksen maailmaan!

Varis harrastaa keinulautailua, retkeilyä ja kaikenlaista mukavaa ystäviensä kanssa kotimetsässä Linnunmäellä. Paljon tapahtuu ja sattuu, koska Varis on toimelias mutta erehtyväinen. Välillä se yrittää liikaa ja välillä se laiskottelee. Varis ystävineen harjoittelee jatkuvasti olemaan linnuiksi.

Luontenvahvuudet ovat opetettavia ja opittavia asioita, joissa jokainen voi edistyä. Tämän kirjan tarinat ovat yksi keino opettaa ja oppia luontenvahvuuksia. Kirja sisältää 26 tarinaa, joista jokainen kytkeytyy ainakin yhteen luontenvahvuuteen. Ne sopivat hyvin alkuopetukseen mutta myös vähän nuoremmille ja vanhemmille. Niitä voi lukea koulussa, päiväkodissa, kotona, mummolassa, kaverin luona ja missä vain, missä variksiakin lentää.

Tarinat liittyvät toisiinsa, mutta ne toimivat myös omina kokonaisuuksinaan. Voit lukea kirjan pysähtymättä sen enempää tehtävien äärelle tai voit lukea tarinan ja jatkaa siitä keskustelua lasten kanssa. Kirjan tarinat toimivat myös alustuksina monenlaiselle toiminnalle. Vinkkejä ja tehtäväehdotuksia löydät jokaisen tarinan lopusta. Kirjan tehtävät on tarkoitettu keskustelutehtäviksi, joita voi halutessaan tukea kirjoittamalla. Joissakin kohdin on myös suluissa esimerkkivastauksia lukijalle avuksi, mutta vastauksia voi olla muitakin.

Jokaisesta tarinasta on lisäksi tehty lyhennetty versio eli ”lyhis”, jonka löydät kunkin tarinan lopusta laatikoituna. Lyhiksessä on sama juoni kuin pitkässä tarinassa, mutta esimerkiksi mutkikkaita sanontoja on vältetty, joitakin repliikkejä on hieinan muokattu eikä Karminilla ole aksenttia. Lyhikset käyvät tarinan muistuttajina, kiireisille, suomen kieltä vasta opetteleville ja nuorimmille lukijoille ja kuuntelijoille. Jos opettaja lukee pitkän tarinan, lyhis toimii hyvin lapsen oman lukemisen osuutena. Luontenvahvuudet tulevat esiin lyhiksissäkin, mutta kaikkia, etenkin kielellisiä tehtäviä ei voi tehdä pelkkien lyhisten lukemisen perusteella.

Näiden kirjan käyttöön liittyvien ajatusten ja vinkkien lisäksi toivomme, että lukija pääsee luomaan itse uutta - soveltaminen on siis sallittua! Miten te käytätte tarinoita? Mitä ideoita olette niistä poimineet, mitä olette keksineet? Kertokaa kokemuksistanne Facebookissa ryhmissämme *Positiivinen pedagogiikka*, *Positive Learning* ja *Huomaa hyvä!* Siellä keskustelu käy jo vilkkaana.

Toivomme lämpimästi, että Varis kumppaneineen siivittää lukuhetkiinne iloa ja opettaa huomaamaan hyvää. Meillä kaikilla on vahvuuksia, jotka odottavat löytämistään. Varis ja sen kaverit harjoittelevat vahvuuksien löytämistä jokaisessa tarinassa. Yhden päävahvuuden lisäksi tarinoista on löydettävissä useita muitakin vahvuuksia. Mitä te löydätte?

Sydämellisesti
Lotta ja Kaisa

Helsingissä joulukuun paisteisena 13. päivänä
vuonna 2020

Ps. Lisää harjoituksia ja materiaalia luontenvahvuuksien opettamiseen löydät myös sivuilta huomaahyva.fi ja positive.fi. **positive**

Ystävällisyys

Paarma vie pyyhkeen

Varis ja Pikkunaakka ovat rannalla ottamassa aurinkoa. Ne ovat tehneet olonsa mukavaksi hiekalle. Varis kellii lempipyhkeellään, ja sillä on pään alusenaan pehmeitä kaisloja. Pikkunaakka lekottelee rantatuolissa. Merituuli tuoksuu kesältä, ja laineet liplattavat hiljalleen. Vain paarman surina häiritsee Varista. Se koettaa olla välittämättä siitä, mutta paarma on sinnikäs. Se piirittää Varista ja tunkee sen sulkiin.

- Menetkös siitä, Varis huitaisee siivellään.
- Prrrrrr, rrrr, paarma jatkaa pörinänsä ja samassa iskee kiinni Variksen jalkaan.
- Auu, Varis kiljaisee ja juoksee aaltoihin pakkoon.

Viileä vesi tuntuu hyvältä ja kirvely lakkaa. Varis ottaa muutaman selkäuintivedon. Se polskuttaa rantavedessä nokka auki ja silmät puoliummessa. Äkkiä se huomaa jotain vaaleaa vedessä. Ei, se on Variksen pyyhe, jonka tuuli on napannut! Aallot kuljettavat pyyhettä nopeasti kauemmaksi. Varis ei ole uimamaisteri. Se tajuaa onneksi pian, ettei sen kannata lähteä uimaan pyyhettä kiinni.

Varis nousee harmistuneena ylös vedestä ja koettaa ravistella itseään kuivaksi.

- Että pitikin, se puhahtaa Pikkunaakalle hartiat kumarassa.
- Mitä piti? Pikkunaakka kysyy.
- Tuuli vei minun lempipyhkeeni, Varis sanoo ja raaputtaa paarman puremaa, joka kutiaa taas.

– Voi ei. Se on menetys, Pikkunaakka kumartuu myötätuntoisesti kohti Varista. – Mikä sinulla on jalassa?

– Paarma puri. Sen vika, että pyyhekin meni, Varis huokaa.

Pikkunaakka ei ymmärrä, miten paarma on voinut viedä pyyhkeen, mutta se suree silti Variksen menetystä.

– Tule tähän minun tuolilleni, siinä on lämmin, Pikkunaakka tarjoaa.

Se asettelee aurinkotuolin pitemmäksi niin, että Varis mahtuu siihen.

– Kyllä se siitä, Pikkunaakka lohduttaa. – Minä puhallan jalkaasi.

Pikkunaakka puhalttaa väärään jalkaan, mutta se tuntuu silti hyvältä.

– Voihan olla, että paarman omatunto alkaa soimata ja se tuo pyyhkeesi takaisin huomenna, Pikkunaakka lisää.

– Sinä olet kiltti, Varis sanoo ja hymyilee Pikkunaakalle.

LYHIS: PAARMA VIE PYYHKEEN

Varis ja Pikkunaakka ovat rannalla. Varis makaa pyhkeellä ja Pikkunaakka rantatuolissa. On ihanaa, mutta paarma häiritsee Varista.

- Mene siitä, Varis huitoo, mutta paarma ehtii purra sitä jalkaan.
- Varis juoksee kiljuen veteen: – Auuuuu, se huutaa.
- Samassa tuuli nappaa Variksen pyyhkeen aaltoihin.
- Voi ei! Paarman vika, että pyyhekin meni, Varista kiukuttaa.
- Pikkunaakka ei ymmärrä, miten paarma on vienyt pyyhkeen, mutta se suree Variksen menetystä.
- Voit istua minun tuolissani, Pikkunaakka sanoo. – Minä puhallan kipeään jalkaasi.
- Pikkunaakka puhalttaa väärään jalkaan, mutta se auttaa silti.
- Sinä olet kiltti, Varis hymyilee Pikkunaakalle.

YSTÄVÄLLISYYDEN HUOMAAMISTA JA HARJOITTELUA

KYSYMYKSIÄ TARINASTA JA KUVASTA

- ✎ Mitä tarinassa tapahtui?
- ✎ Missä linnut olivat?
- ✎ Mikä säikäytti Variksen?
- ✎ Mitä Pikkunaakka teki?
- ✎ Mikä tällaisen vahvuuden nimi on?
(ystävällisyys, myötätunto)
- ✎ Mitä vahvuutta Varis käytti, kun Pikkunaakka auttoi sitä? (kiitollisuutta)
- ✎ Mitä linnut voisivat sanoa kuvassa?
- ✎ Mitä kuvan ottamisen jälkeen voisi tapahtua?
- ✎ Oletko ollut joskus vastaavassa tilanteessa?
Mitä silloin tapahtui?

TUNNETAIDOT

- ✎ Miltä linnuista tuntui alussa?
- ✎ Mikä ärsytti Varista?
- ✎ Miltä Variksesta tuntui, kun Pikkunaakka oli ystävällinen?
- ✎ Miltä Pikkunaakasta tuntui, kun se sai auttaa Varista?

JATKOKESKUSTELUA

- ✎ Missä tilanteessa olet itse huomannut jonkun olevan ystävällinen?
- ✎ Miltä se on tuntunut?
- ✎ Milloin olet itse ollut ystävällinen? Kenelle?
- ✎ Kuka on ollut sinua kohtaan ystävällinen?
- ✎ Miksi joskus on vaikeaa olla ystävällinen?
Mikä sitä estää?

- ✎ Voiko olla liian ystävällinen? Mitä siitä voi seurata?
- ✎ Miten ystävällisyyttä voi oppia?

JATKETTAVAT LAUSEET

- ✎ Kun olen ystävällinen...
- ✎ Kun joku on minua kohtaan ystävällinen, tunnen...
- ✎ Kun olen itselleni ystävällinen...
(sanon... ajattelen... teen...)
- ✎ Kun huomaan ystävällistä käytöstä...
(tunnen... kuulen... näen...)

VINKIT VARIKSELLE

- ✎ Varis vieraillee päiväkodissasi, koulussasi tai kotonasi. Mitä ystävällisiä asioita se voi nähdä, kuulla ja oppia matkassasi?
- ✎ Millaisen ystävällisyyttä lisäävän toimintaohjeen Varis voisi tallettaa vahvuusoppaaseensa vierailun jälkeen?
- ✎ Jos haluat nähdä lisää ystävällisyyttä...
(esim. puhu kaikille mukavasti)

HARJOITELLAAN YHDESSÄ

- ✎ Askarrelkaa *Huomaa hyvä!* -lasit (pahvisangat, joiden kautta hyvää on helppo nähdä) ja katsekkaa toisianne niiden ystävällisten ”linssien” läpi. Mitä huomaatte toisissanne? Mitä ystävälistä voitte sanoa tai tehdä toisillenne? Voisitteko aina pitää Huomaa hyvä! -laseja nenällänne?